

Dana 4. kolovoza 2018. godine stupio je na snagu Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, broj: 68/18 - u nastavku: Zakon) i isti donosi određene promjene u provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

Jedna od promjena je promjena načina plaćanja naknade za provedbu osnove za plaćanje. Stupanjem Zakona na snagu, naknadu za provedbu osnove za plaćanje dužan je predujmiti ovrhovoditelj prije podnošenja osnove za plaćanje na prisilnu naplatu u Finu.

Stupanjem Zakona na snagu, ako ovrhovoditelj prije dostave osnove za plaćanje na prisilnu naplatu u Finu ne predujmi iznos propisane naknade za provedbu osnove za plaćanje, Fina osnovu za plaćanje neće upisati u Očevidnik redosljeda osnova za plaćanje (u nastavku: Očevidnik) i neće poduzimati nikakve radnje po dostavljenoj osnovi za plaćanje.

Iznimno, ovrhovoditelj nije dužan Fini predujmiti naknadu u slučaju kada se ovrha provodi radi naplate tražbine po osnovi zakonskog uzdržavanja djeteta, naplate tražbine po osnovi privremenog uzdržavanja, naplate tražbine po osnovi neisplaćene plaće, naknade plaće ili otpremnine, radi naplate tražbina Republike Hrvatske te tražbina s osnove poreza, doprinosa i drugih javnih davanja, radi naplate novčane kazne, oduzete imovinske koristi i troškova u prekršajnom i kaznenom postupku, radi izvršenja mjera osiguranja iz kaznenog, prekršajnog ili poreznog postupka te radi naplate u korist Fine.

UPLATA PREDUJMA - UPUTA

1. Pravila za utvrđivanje vrijednosti predmeta spora temeljem kojeg se utvrđuje naknada za provedbu osnove za plaćanje

Visina naknade za provedbu osnove za plaćanje propisana je Cjenikom Fine i određuje se prema vrijednosti predmeta spora (u nastavku: VPS), koji se određuje na sljedeći način:

1. prema visini glavnice iz osnove za plaćanje za koju se traži ovrha na novčanim sredstvima ovršenika
2. prema visini glavnice koja odgovara iznosu troška za koji se traži ovrha na novčanim sredstvima ovršenika, ako se ovrha traži samo u odnosu na naplatu troška iz osnove za plaćanje
3. prema visini glavnice koja odgovara iznosu obračunatih dospjelih kamata za koje se traži provedba ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika, kada se ovrha traži samo u odnosu na kamate.

Radi lakšeg razumijevanja, u nastavku se dostavlja nekoliko primjera određivanja VPS-a:

I. Ako se osnovom za plaćanje traži naplata tražbine s osnove glavnice (glavni dug iz osnove za plaćanje), tada se VPS određuje prema visini glavnice za koju se traži ovrha na novčanim sredstvima. Ako se osnovom za plaćanje traži naplata tražbine koja sadrži više glavnica, VPS se određuje prema visini glavnice koja odgovara zbroju svih glavnica iz osnove za plaćanje za koje je zatražena provedba ovrhe na novčanim sredstvima. Za potrebe izračuna VPS-a potrebno je samostalno zbrojiti sve istovrsne glavnice. Ukupni zbroj glavnica predstavlja temelj za izračun VPS-a.

Primjer 1.

Ako je zatražena naplata glavnice u iznosu od 1.520,00 kn sa zateznom kamatom od 1. siječnja 2018. do isplate te trošak u iznosu od 500,00 kn sa zateznom kamatom od 20. svibnja 2018. do isplate - kao vrijednost predmeta spora uzima se glavnica u iznosu od 1.520,00 kn.

Primjer 2.

Ako je zatražena naplata jedne glavnice u iznosu od 1.520,00 kn sa zateznom kamatom od 1. siječnja 2018. do isplate, druge glavnice u iznosu od 1.000,00 kn sa zateznom kamatom od 1. veljače 2018. do isplate te trošak u iznosu od 500,00 kn sa zateznom kamatom od 20. svibnja 2018. do isplate - kao vrijednost predmeta spora uzima se ukupan zbroj glavnica u iznosu od 2.520,00 kn (1.520,00 +1.000,00).

II. Ako je zatražena provedba ovrhe po osnovi za plaćanje samo u odnosu na trošak (i eventualno kamatu, a nije zatražena ovrha u odnosu na glavnice iz osnove za plaćanje), tada se vrijednost predmeta spora određuje prema iznosu troška za koji se traži ovrha na novčanim sredstvima, a ako se osnovom za plaćanje traži naplata tražbine samo u odnosu na kamatu na trošak postupka, ovrhovoditelj je dužan predujmiti naknadu za provedbu osnove za plaćanje određenu prema vrijednosti predmeta spora koja odgovara iznosu dospjele kamate obračunate na trošak postupka iz osnove.

Primjer 3.

Ako je zatražena naplata troška iz osnove za plaćanje u iznosu od 875,00 kn sa zateznom kamatom od 20. svibnja 2018. do isplate bez naplate glavnice - kao vrijednost predmeta spora uzima se iznos od 875,00 kn.

Primjer 4.

Ako je zatražena naplata jednog troška iz osnove za plaćanje u iznosu od 500,00 kn i drugog troška u iznosu od 300,00 kn, bez naplate glavnice - kao vrijednost predmeta spora uzima se iznos od 800,00 kn.

III. Ako je zatražena provedba ovrhe po osnovi za plaćanje samo u odnosu na kamatu (te se ne traži naplata glavnice i troška iz osnove za plaćanje), tada se vrijednost predmeta spora određuje prema iznosu obračunatih dospjelih kamata za koje se traži provedba ovrhe na novčanim sredstvima. Ako je zatražena provedba ovrhe po osnovi za plaćanje samo u odnosu na kamatu obračunatu i naznačenu u osnovi za plaćanje, a koja se odnosi na glavnice, ovrhovoditelj je dužan predujmiti naknadu za provedbu osnove za plaćanje određenu prema vrijednosti predmeta spora koja odgovara iznosu obračunatih dospjelih kamata za koje se traži provedba ovrhe na novčanim sredstvima. Ako je zatražena provedba ovrhe po osnovi za plaćanje koja sadrži više obračunatih kamata naznačenih u osnovi za plaćanje, ovrhovoditelj je dužan predujmiti naknadu za provedbu osnove za plaćanje određenu prema vrijednosti predmeta spora koja odgovara zbroju svih obračunatih kamata iz osnove za plaćanje za koje je zatražena provedba ovrhe na novčanim sredstvima. Ako je zatražena provedba ovrhe po osnovi za plaćanje samo u odnosu na kamatu čiji se obračun traži na glavnice iz osnove za plaćanje, ovrhovoditelj je dužan predujmiti naknadu za provedbu osnove za plaćanje određenu prema vrijednosti predmeta spora koja odgovara iznosu dospjele kamate obračunate na glavnice iz osnove. Ako je zatražena provedba ovrhe po osnovi za plaćanje koja sadrži više glavnica na koje se obračunavaju kamate, ovrhovoditelj je dužan predujmiti naknadu za provedbu osnove za plaćanje određenu prema vrijednosti predmeta spora koja odgovara zbroju iznosa dospjelih kamata obračunatih na glavnice iz osnove za plaćanje za koje je zatražena provedba ovrhe na novčanim sredstvima.

Ako je zatražena provedba ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika samo u odnosu na kamatu, neovisno traži li se kamata na iznos glavnice ili na iznos troška, tada se pod VPS-om podrazumijeva ukupan iznos dospjele kamate (kamata na glavnice + kamata na trošak), pod uvjetom da nije zatražena naplata glavnice odnosno troška. Pod VPS-om se podrazumijeva kamata koja je obračunata i naznačena u zahtjevu za naplatu odnosno kamata koju je na temelju podataka naznačenih u zahtjevu za naplatu o iznosu duga na koji se kamata obračunava i razdoblju obračuna kamate obračunala Fina kod obrade osnove za plaćanje.

Primjer 5.

Ako je zatražena naplata kamate u iznosu od 500,00 kn i naplata kamate na trošak u iznosu od 800,00 kn (koja teče od 1.6. 2015. do 20.6.2018.) - kao vrijednost predmeta spora uzima se kamata u iznosu od 500,00 kn + kamata koju Fina obračunava prema zahtjevu za naplatu (npr. 500 + 193,97 (obračunata kamata na 800,00 od 1.6.2015. do 20.06.2018. - > ktm netrgovac) -> VPS = 500+193,97 =693,97 kn).

IV. Ako je jednom osnovom za plaćanje naložena naplata tražbine na teret više ovršenika, vrijednost predmeta spora prema kojoj treba izračunati i uplatiti predujam ovisi o tome da li se radi o više ovršenika koji odgovaraju svaki za svoj dio duga, dakle razmjerno ili o više ovršenika koji odgovaraju zajedno za jedan dug u cijelosti (solidarni dužnici u rješenjima o ovrsci i ispravama iz članka 209. Ovršnog zakona i glavni dužnik i jamci platci u zadužnicama).

Kod osnove za plaćanje s više ovršenika koji za dug iz osnove odgovaraju razmjerno, a isti nisu solidarni dužnici odnosno jamci platci, ovrhovoditelj ima pravo na naplatu tražbine u razmjernom iznosu od ukupnog iznosa tražbine iz osnove za plaćanje u odnosu na svakog ovršenika. Ovrhovoditelj je u ovom slučaju dužan predujmiti iznos naknade za provedbu osnove za plaćanje za svakog ovršenika posebno, u odnosu na razmjerni iznos tražbine koji ima pravo naplatiti prisilnim putem od svakog pojedinog ovršenika (odnosno i na manji iznos ako je ovrhovoditelj tako zatražio specifikacijom naplate) i za koji podnosi zahtjev za izravnu naplatu odnosno zahtjev za naplatu osnove za plaćanje.

Kod osnove za plaćanje s više ovršenika koji za dug iz osnove odgovaraju solidarno (solidarni dužnici u rješenjima o ovrsci i ispravama iz članka 209. Ovršnog zakona koje se dostavljaju na izravnu naplatu, a u kojima je izričito navedeno da se radi o solidarnoj obvezi te zadužnice u kojima je obvezu uz glavnog dužnika preuzeo i jedan ili više jamaca plataca) dug je jedan i svi solidarni dužnici odgovaraju za taj jedan dug u cijelosti te se sukladno odredbama Ovršnog zakona osnova za plaćanje izvršava tako da se iznos glavnog duga naplaćuje od bilo kojeg ovršenika, na način da se vjerovnik što prije naplati, pri čemu je potrebno paziti da ukupno naplaćeni iznosi od pojedinih dužnika ne prelaze ukupan dug iz osnove za plaćanje.

U slučaju ako ovrhovoditelj istovremeno podnosi osnovu za plaćanje na teret svih solidarnih ovršenika odnosno glavnog dužnika i jamca/jamaca plataca, dužan je predujmiti jedan iznos naknade prema ukupnom VPS-u iz osnove za plaćanje, a koji iznos predujmljene naknade se onda solidarno naplaćuje od svih ovršenika iz osnove za plaćanje za koje je zatražena prisilna naplata.

U slučaju ako ovrhovoditelj ne podnosi istovremeno osnovu za plaćanje na teret svih solidarnih ovršenika odnosno glavnog dužnika i jamca/jamaca plataca, već osnovu za plaćanje podnosi za svakog ovršenika iz osnove za plaćanje pojedinačno u različitim vremenskim periodima, dužan je predujmiti iznos naknade prema ukupnom VPS-u iz osnove za plaćanje za svakog ovršenika za kojeg podnosi osnovu za plaćanje na prisilnu naplatu. Iznos predujmljene naknade se onda naplaćuje od svakog ovršenika iz osnove za plaćanje za kojeg je zatražena prisilna naplata.

Primjer 6.

Ako se radi o osnovi za plaćanje iz članka 209. Ovršnog zakona (npr. presuda) koja glasi na ispunjenje određene novčane tražbine u odnosu na više ovršenika, ovrhovoditelj je dužan dostaviti Zahtjev za izravnu naplatu za svakog pojedinog ovršenika iz osnove za plaćanje zasebno, te uz svaki Zahtjev priložiti zasebni dokaz o uplati, pri čemu iznos predujma koji ovrhovoditelj treba uplatiti mora odgovarati visini duga koji se naplaćuje na teret tog ovršenika.

Ako je glavnica iz osnove određena u ukupnom iznosu od 10.000,00 kn, a osnova se odnosi na 5 razmjernih ovršenika koji su tražbinu dužni namiriti razmjerno, ovrhovoditelj dostavlja 5 zahtjeva za izravnu naplatu i uz svaki prilaže zasebni dokaz o uplati iznosa predujma za razmjerni dio duga koji otpada na ovršenika na kojeg se zahtjev odnosi (u ovom slučaju ovrhovoditelj je dužan uplatiti predujam na VPS od 2.000,00 kn za svakog od 5 ovršenika; $10.000,00 \text{ kn} / 5 = 2.000,00 \text{ kn}$).

Primjer 7.

Ako se radi o osnovi za plaćanje sa 2 ili više solidarnih dužnika ili zadužnici kod koje su obvezu uz glavnog dužnika preuzela i 1 ili više jamaca plataca, a glavnica iz osnove za plaćanje za koju se traži naplata iznosi ukupno 10.000,00 kn, ovrhovoditelj u ovom slučaju predujmljuje jedan iznos naknade prema ukupnom iznosu duga (VPS) iz osnove za plaćanje za koji se zahtjeva naplata (u ovom slučaju 10.000,00 kn).

Cjenikom Fine propisana je visina naknade za provedbu osnove za plaćanje:

RAZREDI NAKNADE:	NAKNADA
VPS do 199,99 kn	50,00 kn
VPS od 200,00 kn - 999,99 kn	70,00 kn
VPS od 1.000 KN - 4.999,99 kn	150,00 kn
VPS od 5.000 KN - 9.999,99 kn	400,00 kn
VPS od 10.000,00 - 99.999,99 kn	1.000,00 kn
VPS od 100.000,00 kn - 499.999,99 kn	2.000,00 kn
VPS od 500.000,00 kn i više	5.000,00 kn

2. Postupak predujmljivanja naknade za provedbu osnove za plaćanje

Iznos naknade za provedu osnove za plaćanje utvrđen na prethodno opisan način, ovrhovoditelj treba predujmiti uplatom na račun Fine

HR70 2340 0091 5109 4633 8

Prilikom uplate predujma, potrebno je u podatak model i poziv na broj primatelja obvezno upisati slijedeće podatke:

Model poziva na broj primatelja: **HR19**

Podatak poziva na broj primatelja (u nastavku PNB primatelja): podatak P1 – podatak P2 koji korisnik preuzima putem web aplikacije koja je dostupna na domeni: <http://predujam.fina.hr>

Podatak P1 – jedinstven broj koji sustav automatski generira – maksimalno 10 znamenaka

Podatak P2- osobni identifikacijski podatak (OIB) ovrhovoditelja – 11 znamenaka

Između podatka P1 i P2 obvezno se upisuje znak „-“

Podatak P1 predstavlja jedinstveni podatak kojim se identificira uplata predujma po osnovi za plaćanje za koju se predujam uplaćuje.

Kao podatak **P2 obavezno se upisuje OIB ovrhovoditelja, neovisno o tome tko obavlja uplatu predujma.**

2.1. Web aplikacija za preuzimanje PNB primatelja

Fina je izradila web aplikaciju koja generira podatak o pozivu na broj primatelja, koji ovrhovoditelj obavezno treba upisati na dokaz o uplati prilikom uplate predujma.

Aplikacija za generiranje poziva na broj primatelja dostupna je na internet stranici <http://predujam.fina.hr>.

Web aplikacija ima sljedeće funkcionalnosti:

- Uplata predujma – uputa
- Određivanje VPS-a
- Uplata predujma
- Kontakt

Funkcionalnost „Određivanje VPS-a“ se koristi u informativne svrhe kao pomoć pri izračunu VPS-a.

Radi izračuna visine VPS-a, ovrhovoditelj unosi tražene podatke, a prema pravilima za utvrđivanje VPS-a opisanim u tč. 1. ove Upute, nakon čega obavezno unosi sigurnosni tekst te odabire opciju „Izračunaj VPS“.

Funkcionalnost „Uplata predujma“ koristi se za formiranje naloga za uplatu predujma.

Radi formiranja naloga za uplatu predujma, potrebno je unijeti sve tražene podatke.

U slučaju kada je ovrhovoditelj iz osnove za plaćanje pravna osoba, temeljem upisanog podatka o osobnom identifikacijskom broju (u nastavku: OIB) popunjavaju se ostali podaci.

U slučaju kada je ovrhovoditelj iz osnove za plaćanje fizička osoba, potrebno je samostalno upisati sve tražene podatke.

U izborniku „*Odaberi iznos predujma*“, potrebno je u opciji „*Odaberi iznos predujma*“ odabrati određeni ponuđeni iznos predujma prema propisanim razredima, a sukladno prethodno utvrđenom VPS-a.

U slučaju ako ovrhovoditelj uplaćuje predujam za više osnova za plaćanje, potrebno je u izborniku „*Odaberi iznos predujma*“ odabrati opciju „*Unesi iznos predujma*“ te u polju „Iznos“ upisati ukupan iznos naknade koju je potrebno predujmiti za sve osnove za plaćanje (primjerice, ako se u Finu podnosi pet osnova za plaćanje te je temeljem VPS-a određeno da je za svaku osnovu za plaćanje potrebno predujmiti naknadu u iznosu od 50,00 kn, tada se u izborniku „*Odaberi iznos predujma*“ odabire opcija „*Unesi iznos predujma*“ te se u polje „Iznos“ upisuje iznos od 250,00 kn (iznos naknade 50,00 x 5 osnova za plaćanje).

Nakon odabira ponuđenog iznosa predujma odnosno unosa iznosa predujma, obavezno se unosi sigurnosni tekst te se odabire opcija generiraj PNB. Nakon odabira opcije generiraj PNB generira se obavijest s podacima o uplati predujma te nalog za uplatu kojii se može tiskati.

4. Podnošenje osnove za plaćanje

Ovrhovoditelj odnosno podnositelj osnove za plaćanje dužan je uz osnovu za plaćanje na prisilnu naplatu u Finu dostaviti i dokaz o izvršenoj uplati predujma naknade za provedbu osnove za plaćanje.

Dokaz o izvršenoj uplati predujma naknade za provedbu osnove za plaćanje ovrhovoditelj treba popuniti na način opisan u točki 2. ove Upute.

Predujam naknade za provedbu osnove za plaćanje uplaćuje se isključivo u hrvatskim kunama. U slučaju ako je valuta iz osnove za plaćanje različita od HRK, potrebno je izvršiti konverziju valute iz

osnove za plaćanje u HRK prema srednjem tečaju HNB-a ili prema tečaju naznačenom u osnovi za plaćanje.

Iznos predumljene naknade Fina će upisati na teret ovršenika u Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje zajedno s tražbinom iz osnove za plaćanje te provesti ovrhu u korist računa ovrhovoditelja.

Naknada se neće smatrati predumljenom u sljedećim slučajevima:

- ako ovrhovoditelj odnosno podnositelj osnove za plaćanje nije uz osnovu za plaćanje dostavio potvrdu o izvršenju uplati predujma,
- ako potvrda o plaćenom predujmu ne sadrži ili nisu čitljivi podaci s naloga za predujam,
- ako uplata nije izvršena na račun Fine,
- ako uplata nije izvršena s podatkom modela i poziva na broj primatelja propisanim ovom Uputom,
- ako uplata nije izvršena u propisanom iznosu naknade sukladno Cjeniku Fine u odnosu na iznos duga za koji se traži provedba ovrhe na novčanim sredstvima,

- ako Fina utvrdi da je kao dokaz uplate predujma podnesena potvrda o izvršenom plaćanju po kojoj uplata nije izvršena ili je opozvana
- ako Fina utvrdi da dokaz o izvršenom plaćanju predujma ne sadrži sve podatke propisane ovom Uputom,
- ako Fina utvrdi da dokaz o izvršenom plaćanju predujma nije izdala banka odnosno pružatelj usluga platnog prometa,
- ako je uplata izvršena u valuti koja nije hrvatska kuna,
- u drugim slučajevima u kojima Agencija ne može utvrditi da je izvršena valjana uplata predujma.

Ovrhovoditelj nije dužan predumiti naknadu u slijedećim slučajevima:

- kada se ovrha/osiguranje provodi radi naplate tražbine po osnovi zakonskog uzdržavanja djeteta,
- tražbine po osnovi privremenog uzdržavanja,
- tražbine po osnovi neisplaćene plaće ili naknade plaće ili otpremnine,
- tražbina Republike Hrvatske,
- tražbina s osnove poreza, doprinosa i drugih javnih davanja,
- radi naplate novčane kazne, oduzete imovinske koristi i troškova u prekršajnom i kaznenom postupku,
- radi izvršenja mjera osiguranja iz kaznenog, prekršajnog ili poreznog postupka,
- radi naplate tražbine u korist Fine.